

SPECTACOLE

Cristina MODREANU

Echilibru fragil

Nuvela *Inimă de câine* s-a născut ca un uriaș semnal de alarmă, un avertisment lansat de intelectualul de rasă Mihail Bulgakov, care presimte, la scurt timp după Revoluția sovietică, ce monștri se pot naște din îndemnul către „edificarea omului de tip nou”. Pentru a da „carne” acestui avertisment, Bulgakov a imaginat o acțiune cu iz științifico-fantastic: chirurgul Preobrajenski, împreună cu asistentul său, Bormental, fac o operație experimentală pe un câine vagabond, pe care îl supun unui transplant de hipofiză de la un bărbat mort. Transformarea se petrece în ritm vertiginos, iar efectele nu se lasă așteptate: câinele dezvoltă toate caracteristicile decedatului, care se dovedește a fi fost o scursură a societății. Nimerit în plin „avânt” al clasei muncitoare, Gogoloi, pentru că așa se cheamă câinele—om, este numit șeful ecarisajului, funcție în care excelează, datorită instinctului său, ce îl îndeamnă să declanșeze o nemiloasă campanie de distrugere a tuturor pisicilor.

În acest ton de râs amar este construit și spectacolul, însă dramatizarea (realizată de Gelu Colceag și Radu Gabriel) are un cusur, ea pierde pe drum echilibrul dintre cele două „facțiuni” puse de Bulgakov față în față: rămășițele intelectualității, reprezentate de profesorul Preobrajenski și

Teatrul „Toma Caragiu”, Ploiești – *Inimă de câine* după Mihail Bulgakov, dramatizare de Gelu Colceag și Radu Gabriel. Regia: Gelu Colceag. Scenografia: Liliana Cenean și Ștefan Caragiu. Mișcarea scenică: Liliana Zincă. Distribuția: Radu Gabriel, Corneliu Revent, Raluca Zamfirescu, Ana Bart, Ilie Gâlea, Mihai Coadă, Oxana Moravec, Dragoș Câmpan, Marian Despina, Nuami Dinescu.

asistentul său, și noua clasă în formare, ale cărei accese de emancipare frizează neconținut absurdul.

Falia dintre cele două entități este adâncită și de jocul actorilor. Interpretul rolului principal, Radu Gabriel, evoluează echilibrat pe linia subțire dintre comicul de substanță și efectul superficial ce rezultă din îngroșarea excesivă a contururilor. Nu e deloc ușor să construiești un rol ce nu are la bază date ale umanului. Din acest punct de vedere, actorul dă credibilitate unei transformări ce ține de domeniul fantasticului, fiecare intrare a sa în scenă fiind, în același timp, o garanție a obținerii efectului comic. Foarte bine construit este și personajul colectiv alcătuit din reprezentanții clasei muncitoare, cărora regizorul le accentuează dimensiunea aberantă, lăsându-i să se exprime prin mici momente muzicale, perle ale programului brigăzilor artistice din care ei fac parte cu „sentimentul datoriei împlinite”. Scenele de umor pur se datorează așadar nu numai lui Radu Gabriel, ci și actorilor ce alcătuiesc acest grup cu porniri „artistice”, adică Mihai Coadă, Oxana Moravec, Dragoș Câmpan, Marlan Despina și Nuami Dinescu.

Fără un rol esențial în spectacol, reușesc să-și facă simțită prezența, exact atât cât trebuie, interpretele celor două fete în casă ale profe-

sorului, actrițele Raluca Zamfirescu și Ana Bart.

De partea cealaltă a distribuției, pe palierul intelectualității nedreptățite de evoluția istoriei, se află un vechi slujitor al scenei ploieștene, Corneliu Revent, care ratează inexplicabil ocazia de a pleda alături de Bulgakov pentru parfumul unei epoci pe cale de a dispărea. Tensionat permanent și inhibat în scenele de grup, Corneliu Revent schițează un personaj mai degrabă antipatic, un pic snob și lipsit de profunzime. Nu departe de această „performanță” se află și Ilie Gâlea, al cărui Bormental este cu totul lipsit de relief. Rezultatul este paradoxal: spectatorul iese din sală plin de simpatie pentru „bietul” Gogoloi, pe care interpretul său l-a făcut atât de amuzant, și nu străbătut de fiorul tragic al intuiției cu care un strălucit scriitor, Mihail Bulgakov, prevestea, la vremea scrierii nuvelei, schimbările dramatice ce aveau să afecteze popoare și națiuni întregi.

Dacă trecem peste acest „amănunt”, spectacolul are toate șansele să placă publicului, iar meritul este în egală măsură datorat regiei corecte a lui Gelu Colceag, coregrafiei semnate de Liliana Zincă și scenografiei – ce respiră un aer bulgakovian – cuplului Liliana Cenean și Ștefan Caragiu. Dar este bine oare să trecem?